

П. С. Покатаєв

доктор наук із державного управління, професор
Класичного приватного університету

ДЕРЖАВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ ЕКСПЕРТНО-КРИМІНАЛІСТИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ: НОРМАТИВНИЙ І ТЕОРЕТИЧНИЙ АСПЕКТИ

У статті розкрито сутність понять «національна безпека», «експертно-криміналістичне забезпечення»; висвітлено теоретичні положення державного регулювання експертно-криміналістичного забезпечення національної безпеки України; визначено нормативно-правові аспекти державного управління експертно-криміналістичним забезпеченням національної безпеки; виокремлено основні пріоритети державного регулювання експертно-криміналістичного забезпечення національної безпеки України. Підкреслюється, що головним чинником забезпечення національної безпеки держави завжди виступає своєчасність й адекватність викликам часу й ситуації, характеру і масштабам загроз національним інтересам конкретних дієвих засобів і шляхів виваженого управління експертно-криміналістичним забезпеченням державної безпеки України.

Акцентовано на тому, що в сучасних умовах назріла гостра необхідність створення єдиної державної експертно-криміналістичної служби в Україні. Для національної безпеки необхідною є виважена державна політика щодо прийнятих в установленому порядку концепцій, стратегій, доктрин, програм у всіх сферах суспільного життя (політичній, економічній, соціальній, військовій, інформаційній, науково-технологічній, екологічній, культурній тощо).

Ключові слова: держава, державне регулювання, національна безпека, національні інтереси, експертно-криміналістичне забезпечення, єдина державна експертно-криміналістична служба, пріоритети, управління.

Постановка проблеми. У межах сучасного державного регулювання експертно-криміналістичного забезпечення національної безпеки України наявні суттєві розходження у виконанні багатьох функцій державними структурами. Експертними підрозділами, що розташовані в різних міністерствах і відомствах, не може бути забезпечено єдність позицій щодо: організації експертно-криміналістичної діяльності; планування її роботи; виконання експертними підрозділами основних своїх функцій та взаємодії між ними для досягнення мети; уніфікації цілей, змісту, методів та форм і засобів їхньої роботи; управління експертно-криміналістичною діяльністю та процесом використання єдиних методик експертних досліджень; кадрового та матеріально-технічного забезпечення тощо.

Особливо це загострюється в складних умовах сьогодення, оскільки, як відомо, державне регулювання значно посилюється в періоди екстремальних кризових явищ. Адже під час виникнення надзвичайних ситуацій з'являється загроза національній безпеці держави. Тому вищезазначене підкреслює актуальність теми наукової розвідки.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Питанням національної безпеки присвятили свої наукові праці В. Голубь [3], В. Ліпкан [10], М. Сіцінська [26] та інші вчені.

Теоретичні аспекти державного регулювання забезпечення національної безпеки України розкрили в наукових розвідках Л. Брич [2], Л. Домбровський [5], Н. Карпеко [5], О. Парфило [12], Ю. Пілюков [13] та інші дослідники.

Питання експертно-криміналістичного забезпечення державної безпеки

розглядали такі дослідники: С. Денисюк [4], В. Коломацький [6], О. Кравчук [7], Л. Лисенко [9], Ж. Удовенко [27], О. Федотова [28], В. Федчишина [29], В. Шепітько [31] та інші.

Мета статті – розкрити сутність понять «національна безпека», «експертно-криміналістичне забезпечення»; висвітлити теоретичні положення державного регулювання експертно-криміналістичного забезпечення національної безпеки України; визначити нормативно-правові аспекти державного управління експертно-криміналістичним забезпеченням національної безпеки; виокремити основні пріоритети державного регулювання експертно-криміналістичного забезпечення національної безпеки України.

Виклад основного матеріалу. Національна безпека є суспільною цінністю, відображаючи гарантії безпеки кожного громадянина. У загальному визначення «безпека» – це захищеність від зовнішніх і внутрішніх загроз.

На думку В. Могилевського, безпека є «показником якості будь-якої сучасної системи як цілісності» [11, с. 225].

Дослідником В. Ліпканом поняття безпеки трактується з позиції чотирьох підходів: 1) статистичного (безпека як стан захищеності від чогось/когось); 2) апофатичного (безпека як відсутність загроз і небезпек); 3) діяльного (система заходів, спрямованих на створення певних безпечних умов); 4) пасивного (дотримання визначених параметрів і норм, від забезпечення яких безпосередньо залежить безпека) [10, с. 362–363].

Національна безпека – це захищеність життєво важливих інтересів людини й громадянина, суспільства й держави, за якої забезпечуються сталий розвиток суспільства, своєчасне виявлення, запобігання та нейтралізація реальних і потенційних загроз національним інтересам у сферах правоохоронної діяльності, боротьби з корупцією, прикордонної діяльності й оборони, міграційної політики, охорони здоров'я, охорони дитинства, освіти та науки, науково-технічної та інноваційної політики, культурного розвитку населення, забезпечення свободи слова й інформаційної безпеки, кібербезпеки

та кіберзахисту, соціальної політики й пенсійного забезпечення, житлово-комунального господарства, ринку фінансових послуг, захисту прав власності, фондових ринків та обігу цінних паперів, податково-бюджетної та митної політики, торгівлі й підприємницької діяльності, ринку банківських послуг, інвестиційної політики, ревізійної діяльності, монетарної та валютної політики, захисту інформації, ліцензування, промисловості та сільського господарства, транспорту та зв'язку, інформаційних технологій, енергетики та енергозбереження, функціонування природних монополій, використання надр, земельних і водних ресурсів, корисних копалин, захисту екології та навколишнього природного середовища й інших сфер державного управління під час виникнення негативних тенденцій до створення потенційних або реальних загроз національним інтересам [19].

До основних проблем визначення поняття «криміналістичне забезпечення», як зауважує С. Денисюк, належать такі: широкий та абстрактний зміст родового поняття; порушена логіка дефініювання; підміна криміналістичним забезпеченням деяких частин криміналістичної тактики й методики, наукової організації праці, кримінального процесу, теорії оперативно-розшукової діяльності; орієнтація на окремі напрями без визначення основної дефініції; теоретичний та абстрактний характер [4].

В Україні нині функціонує Державна кримінально-виконавча служба, проте, як справедливо зауважує О. Кравчук, в сучасних умовах назріла гостра необхідність створення єдиної Державної експертно-криміналістичної служби в Україні, яка повинна включати в себе мережу експертних установ, організаційно виділених із деяких міністерств і відомств, за винятком установ Міністерства охорони здоров'я України, що має місце в багатьох країнах Європи і Азії. Така необхідність посилюється тим фактом, що в експертно-криміналістичних підрозділах органів внутрішніх справ не передбачений контроль із боку його керівника за участю фахівців у слідчих діях. Тим часом такий контроль необхідний для своєчасного

залучення співробітників до участі в слідчих діях, якісного застосування криміналістичних засобів і методів, а також обліку та розподілу навантаження серед співробітників. Відповідно, подібний контроль слід передбачити і в нормативних актах держави [7]. Дослідник вмотивовує цим потребу у створенні єдиної Державної експертно-криміналістичної служби (що зумовить забезпечення експертів відповідними науково-технічними досягненнями та матеріальними ресурсами, а відтак – і підвищення ефективності експертно-криміналістичної діяльності), пропонуючи таку структуру: 1) державний департамент судових експертиз України з його центральним апаратом; 2) обласні управління судових експертиз з їхніми структурними підрозділами [там само].

Як зазначає Ю. Черноус, «велике значення для забезпечення належного рівня досліджень, реалізації заходів міжнародного співробітництва має набуття ДНДЕКЦ МВС України у 2002 р. членства в Європейській мережі судово-експертних установ (ENFSI), що налічує 63 провідні експертно-криміналістичні установи з 36 країн Європи» [30].

Як зауважує В. Шепітько, в нових умовах актуальними завданнями криміналістики є такі: взаємопроникнення криміналістики і практики органів правозастосування; залучення інновацій у практичну правозастосовну діяльність; розроблення новітнього «продукту» криміналістики для практичної діяльності; уніфікація наукових криміналістичних рекомендацій та їхня адаптація до практики застосування; створення спільних науково-практичних колективів для розроблення ефективних криміналістичних рекомендацій. Завдання криміналістики в сучасних умовах зумовлені потребою в системному криміналістичному забезпеченні відповідних органів правозастосування і спрямовані на оптимізацію процесу розслідування злочинів, встановлення істини у справі, відновлення справедливості [31, с. 58].

Криміналістичне забезпечення – це самостійна, ефективна, специфічна діяльність відповідних суб'єктів зі створення необхідних умов під час отримання шля-

хом криміналістичної освіти криміналістичних знань і використання криміналістичної техніки в передбаченій законом діяльності суб'єктів процесу доказування на досудовому слідстві зі збирання, дослідження, перевірки й оцінки фактичних даних (доказів) і застосування їх із метою встановлення істини у кримінальній справі (Ж. Удовенко [27, с. 113]).

У Законі України «Про судову експертизу» зазначено, що правовою основою такого забезпечення є Конституція України, міжнародні договори України, Кримінальний процесуальний кодекс України, підзаконні нормативно-правові акти. Закон України «Про судову експертизу» визначає правові, організаційні та фінансові основи судово-експертної діяльності з метою забезпечення правосуддя України незалежною, кваліфікованою та об'єктивною експертизою, орієнтованою на максимальне використання досягнень науки і техніки [25].

У «Положенні про Експертну службу Міністерства внутрішніх справ України» вказано, що техніко-криміналістичне та експертно-криміналістичне забезпечення кримінального провадження здійснює Експертна служба МВС України [14]. Згідно з цим Положенням основними завданнями Експертної служби є такі: здійснення судово-експертної діяльності та техніко-криміналістичного забезпечення діяльності органів дізнання, досудового розслідування та суду із запобігання, виявлення, розкриття і розслідування кримінальних та інших правопорушень; провадження науково-дослідної діяльності у сфері судово-експертного і техніко-криміналістичного забезпечення; проведення судової експертизи в кримінальних, адміністративних, цивільних і господарських справах, а також досліджень у позасудовому провадженні за матеріалами оперативно-розшукової діяльності та інших процесуальних дій, виконання інших робіт у межах своєї компетенції; забезпечення функціонування криміналістичних обліків Експертної служби відповідно до законодавства; метрологічне забезпечення техніко-криміналістичних засобів, організація їхнього обслуговування та ремонту в межах компетенції, визначеної

законодавством; участь у розробленні техніко-криміналістичних засобів і забезпечення використання їх у практичній діяльності.

Криміналістичне забезпечення розглядається як система впровадження в практичну діяльність посадових осіб, підрозділів, служб та органів внутрішніх справ з охорони громадського порядку й боротьби зі злочинністю криміналістичних знань, що втілені в умінні працівників використовувати наукові, методичні й тактичні криміналістичні рекомендації, техніко-криміналістичні засоби й технології їхнього застосування (В. Коломацький [6, с. 62]).

У криміналістичному забезпеченні діяльності правоохоронних органів є певна структура, в якій виокремлюють три блоки елементів: 1) криміналістичних рекомендацій (як організаційного, тактичного, так і методичного характеру); 2) підготовки відповідних кадрів (спеціальної криміналістичної освіти); 3) технічного та інформаційного забезпечення процесу виявлення, розслідування та запобігання злочинам. Виділені елементи системи криміналістичного забезпечення є самостійними складниками (В. Лисенко [9, с. 11]). Також до неї входять: наукове та методичне забезпечення; «теоретичні основи забезпечення; правове забезпечення; організаційне забезпечення; науково-технічне та науково-методичне забезпечення; навчально-методичне забезпечення; матеріально-технічне забезпечення» [8, с. 55–56]; криміналістична освіта; техніко-криміналістичне забезпечення; тактико-криміналістичне забезпечення; розроблення методик розслідування злочинів; експертно-криміналістичне забезпечення; профілактико-криміналістичне забезпечення тощо.

Формування ефективної держави, її інституційна стійкість передбачають розвиток публічних засад в управлінні державою та суспільством, нормативно закріплене гарантування демократичної реалізації прав і свобод людини, її потреб та інтересів, довіра громадян інститутам влади й суб'єктам реалізації владних повноважень, сприйняття влади як лідера, здатного формувати й реалізу-

вати стратегію державного та суспільного розвитку [3].

Важливу роль у правовому забезпеченні державного реагування на загрози суспільно-політичної стабільності відіграють закони України й підзаконні нормативно-правові акти, що визначають правові засади організації та порядку діяльності, загальну структуру, функції й повноваження військових формувань і правоохоронних органів спеціального призначення, місцевих державних адміністрацій та органів місцевого самоврядування тощо. Основними такими законами України є: «Про Державну прикордонну службу України» [15], «Про Збройні Сили України» [16], «Про місцеві державні адміністрації» [18], «Про місцеве самоврядування в Україні» [17], «Про Національну гвардію України» [20], «Про Національну поліцію України» [21], «Про Службу безпеки України» [24] тощо.

Основою розвитку ефективної держави є формування парадигми спільних інтересів держави й суспільства, що передбачає утвердження системоутворюючих принципів захисту природних і громадських прав і свобод людини, а сприяння розвитку громадянським ініціативам повинно бути пріоритетним політичним і стратегічним завданням держави як умова її стійкості та ефективності, запорукою національної безпеки, опором до внутрішніх і зовнішніх викликів [3].

Визначальним нормативно-правовим актом, що декларує питання реагування на загрози суспільно-політичної стабільності, є Закон України «Про національну безпеку України» [19]. У ст. 1 цього Закону національною безпекою України визначено заходи захищеності державного суверенітету, територіальної цілісності, демократичного конституційного ладу й інших національних інтересів України від реальних і потенційних загроз.

Загрозами національній безпеці України є «явища, тенденції і чинники, що унеможливають чи ускладнюють або можуть унеможливити чи ускладнити реалізацію національних інтересів і збереження національних цінностей України» [там само].

Ст. 3 визначено принципи державної політики у сферах національної безпеки

й оборони, які спрямовані на захист: людини й громадянина – їхніх життя і гідності, конституційних прав і свобод, безпечних умов життєдіяльності; суспільства – його демократичних цінностей, добробуту та умов для сталого розвитку; держави – її конституційного ладу, суверенітету, територіальної цілісності та недоторканності; території, довкілля – від надзвичайних ситуацій [19].

Серед пріоритетів національних інтересів, окреслених ст. 6 вищезазначеного Закону, є такі: гарантування конституційних прав і свобод людини й громадянина; розвиток громадянського суспільства, його демократичних інститутів; захист державного суверенітету, територіальної цілісності та недоторканності державних кордонів, недопущення втручання у внутрішні справи України тощо [там само].

Стратегія національної безпеки України [23] визначає таке: цілі Стратегії національної безпеки України; актуальні загрози національній безпеці України; основні напрями державної політики національної безпеки України.

У розд. 3 Стратегії [там само] наведено актуальні загрози національній безпеці України, серед яких основними є такі: агресивні дії Росії, що здійснюються для виснаження української економіки та підриву суспільно-політичної стабільності з метою знищення Держави Україна і захоплення її території; неефективність системи забезпечення національної безпеки й оборони України; корупція та неефективна система державного управління; економічна криза, виснаження фінансових ресурсів держави, зниження рівня життя населення; загрози енергетичній безпеці; загрози інформаційній безпеці; загрози кібербезпеці і безпеці інформаційних ресурсів; загрози безпеці критичної інфраструктури; загрози екологічній безпеці.

Серед основних напрямів державної політики національної безпеки України визначено проведення відповідних реформ для створення ефективного сектору безпеки й оборони, який має забезпечити адекватне і гнучке реагування на загрози, раціонально використовуючи можливості і ресурси, є пріоритетом політики національної безпеки. Концептуальні

засади розвитку державного реагування на загрози суспільно-політичній стабільності визначено Концепцією розвитку сектору безпеки й оборони України [22]. Концепція розкриває таке: основні заходи з оцінки безпекового середовища; основні завдання сектору безпеки й оборони; напрями розвитку сектору безпеки й оборони. Реалізація Концепції досягатиметься шляхом об'єднання оперативних спроможностей складників сектору безпеки й оборони для забезпечення своєчасного та адекватного реагування на кризові ситуації, які загрожують національній безпеці. Концепцією визначено, що сучасний стан складників сектору безпеки й оборони не дає змоги забезпечити гарантоване реагування на актуальні загрози національній безпеці України. Тому основною метою реформування та розвитку сектору безпеки й оборони є формування та підтримання спроможностей, що дасть змогу гарантовано забезпечити адекватне і гнучке реагування на весь спектр загроз національній безпеці України, раціонально використовуючи наявні в державі можливості та ресурси. Для досягнення мети Концепції планується реалізувати комплекс завдань, які полягають у набутті силами та засобами сектору безпеки й оборони визначених основних оперативних (бойових, спеціальних) спроможностей, необхідних для гарантованого реагування на кризові ситуації, що загрожують національній безпеці [22].

Отже, можливо зазначити, що реалізація Концепції надає можливість сформувати дієвий сектор безпеки й оборони держави як головний елемент системи забезпечення національної безпеки та ефективний державний механізм для своєчасного і гарантованого реагування на виникнення загроз суспільно-політичній стабільності.

Висновки і пропозиції. Отже, розглянувши теоретичні та нормативні аспекти державного регулювання експертно-криміналістичного забезпечення національної безпеки України, можна дійти висновку, що для безпеки держави необхідно є виважена державна політика щодо прийнятих в установленому порядку концепцій, стратегій, доктрин, програм у всіх без винятку

сферах суспільного життя (політичній, економічній, соціальній, військовій, інформаційній, науково-технологічній, екологічній, культурній тощо). Головним чинником забезпечення національної безпеки держави завжди виступає своєчасність й адекватність викликам часу й ситуації, характеру і масштабам загроз національним інтересам – конкретних дієвих засобів і шляхів виваженого управління експертно-криміналістичним забезпеченням державної безпеки України.

Список використаної літератури:

1. Балан М.І. Державне реагування на загрози суспільно-політичній стабільності. *Вісник Національного університету цивільного захисту України. Серія «Державне управління»* : зб. наук. пр. Харків : Вид-во НУЦЗУ, 2019. Вип. 1 (10). 397 с.
2. Брич Л.П. Середовища здійснення розмежування складів злочинів та відмежування складів злочинів від складів адміністративних правопорушень. *Актуальні проблеми правознавства*. 2016. Вип. 2. С. 132–137.
3. Голубь В.В. Ефективна держава та інституційна стійкість як імператив національної безпеки. *Інституціоналізація публічного управління в Україні в умовах євроінтеграційних та глобалізаційних викликів* : матеріали щоріч. Всеукр. наук.-практ. конф. за міжнар. участю, м. Київ, 24 травня 2019 р.) : у 5 тт. / за заг. ред. А.П. Савкова, М.М. Білинської, О.М. Петроє. Київ : НАДУ, 2019. Т. 3. 124 с. С. 9–11.
4. Денисюк С.Ф. Криміналістичне забезпечення: проблеми визначення та шляхи їх подолання. *Форум права*. 2010. № 4. С. 281–285.
5. Карпеко Н.М., Домбровський Л.В. Інноваційний розвиток криміналістичної галузі для забезпечення державної безпеки. *Вісник Національного університету цивільного захисту України. Серія «Державне управління»* : зб. наук. пр. Харків. 2019. Вип. 1 (10). С. 29–35.
6. Коломацкий В.Г. Криминалистическое обеспечение деятельности органов внутренних дел по расследованию преступлений. *Криминалистика. Т. 1 : История, общая и частные теории* / под ред. Р.С. Белкина, В.Г. Коломацкого, И.М. Лузгина. Москва : Академия МВД РФ, 1995. 264 с.
7. Кравчук О.В. Шляхи вдосконалення організаційного забезпечення експертно-криміналістичної діяльності в Україні в контексті забезпечення державної безпеки. *Державне управління: удосконалення та розвиток*. 2019. № 3. URL: <http://www.dy.nauka.com.ua/?op=1&z=1402>.
8. Криминалистика : учебник для студентов вузов / под ред. А.Ф. Волинского, В.П. Лаврова. 2-е изд., перераб. и доп. Москва : ЮНИТИ–ДАНА : Закон и право, 2008. 943 с.
9. Лисенко В.В. Криміналістичне забезпечення діяльності податкової міліції (теорія та практика) : монографія. Київ : Логос, 2004. 324 с.
10. Ліпкан В.А. Теорія національної безпеки. Київ : КНТ, 2009. 631 с.
11. Могилевский В.Д. Введение в теорию управления безопасностью систем. *Проблемы безопасности при чрезвычайных ситуациях*. 2001. № 4. С. 215–236.
12. Парфило О.А. Актуальні питання організації судово-експертної діяльності в Україні. *Матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., присвяченої 90-річчю створення Харківського НДІСЕ ім. М.С. Бокаріуса*, 2013. С. 191.
13. Пілюков Ю.О. Окремі питання взаємодії та нормативно-правового врегулювання діяльності Експертної служби МВС України та підрозділів досудового розслідування Національної поліції України в умовах реформування системи МВС України. *Криміналістичний вісник*. 2016. № 2 (26). С. 13–19.
14. Положення про Експертну службу Міністерства внутрішніх справ : Наказ МВС України від 7 вересня 2012 р. за № 1541/21853. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/z1541-12>.
15. Про Державну прикордонну службу України : Закон України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/661-15>.
16. Про Збройні Сили України : Закон України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1934-12>.
17. Про місцеве самоврядування в Україні : Закон України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/280/97-%D0%B2%D1%80>.
18. Про місцеві державні адміністрації : Закон України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/586-14>.
19. Про національну безпеку України : Закон України від 21 червня 2018 р. № 2469-VIII. URL: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=63531.
20. Про Національну гвардію України : Закон України. *Відомості Верховної Ради*. 2014.

- № 17. Ст. 594. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/876-18>.
21. Про Національну поліцію України : Закон України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/580-19>.
22. Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 4 березня 2016 р. «Про Концепцію розвитку сектору безпеки і оборони України» : Указ Президента України від 14 березня 2016 р. № 92/2016. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/92/2016>.
23. Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 6 травня 2015 р. «Про Стратегію національної безпеки України» : Указ Президента України від 26 травня 2015 р. № 287/2015. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/287/2015>.
24. Про службу безпеки України : Закон України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2229-12>.
25. Про судову експертизу : Закон України від 25 лютого 1994 р. № 4038-XII : станом на 17 травня 2012 р. *Відомості Верховної Ради України*. 1994. № 28. Ст. 232. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/4038-12>.
26. Сіцінська М.В. Демократичний цивільний контроль над сектором безпеки і оборони України : монографія. Київ : НАДУ, 2014. 364 с.
27. Удовенко Ж.В. Криміналістичне забезпечення процесу доказування на досудовому слідстві : дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.09. Київ, 2004. 205 с.
28. Федотова О.А. Експертно-криміналістичне забезпечення розкриття та розслідування злочинів: практика, досвід, проблеми. Київ : ДНДЕКЦ МВС України, 2014. 47 с.
29. Федчишина В.В. Сутність державного управління у сфері експертного забезпечення в Україні. *Державне управління: удосконалення та розвиток*. 2012. № 12. URL: <http://www.dy.nayka.com.ua/?op=1&z=660>.
30. Черноус Ю.М. Криміналістичне забезпечення кримінального провадження. *Криміналістичний вісник*. 2014. № 1 (21). С. 32–37.
31. Шепитько В.Ю. Изменчивость криминалистики в XXI веке и ее задачи в современных условиях. *Криминалистика XXI столетия* : матер. Міжн. наук.-практ. конф., м. Харків, 25–26 листопада 2010 р. Харків : Право, 2010. С. 55–59.

Pokataev P. The state regulation of expert-criminalistic security of Ukraine: normative and theoretical aspects

The article describes the essence of the concepts of "national security", "forensic protection". The article covers theoretical provisions of state regulation of expert forensic security of national security of Ukraine. The normative-legal aspects of the state administration of forensic protection of national security have been determined. The main priorities of the state regulation of expert forensic security of national security of Ukraine are highlighted. It is emphasized that timeliness and adequacy of the challenges of time and situation, nature and scale of threats to national interests are always the main factor in ensuring the national security of the state. It is necessary to introduce concrete effective means and ways of prudent management of expert forensic security of the state security of Ukraine.

It is noted that within the current state regulation of forensic expert support of national security of Ukraine there are significant differences in the performance of many functions by state structures. Units of expertise located in different ministries and agencies cannot ensure the unity of positions. It is emphasized that in modern conditions there is an urgent need to create a single state expert forensic service in Ukraine. National security requires a sound state policy on the concepts, strategies, doctrines and programs adopted in the established order in all spheres of public life. Political, economic, social, military, information, scientific, technological, environmental, cultural, etc. The implementation of the Concept for the Development of the Security and Defense Sector of Ukraine provides an opportunity to form an effective security and defense sector of the state, as a key element of the national security system and an effective state mechanism for timely and guaranteed response to threats of socio-political stability.

Key words: state, state regulation, national security, national interests, forensic expert support, unified state forensic expert service, priorities, management.